

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Direktoratet for FødevarerErhverv/Departementet

EU Koordinationskontoret/2.3/2.1

Sagsnr.: 2404-12-03-48

Den 13. november 2007

TMBZ/MIST/BSTM

FVM 467

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG om Kommissionens forventede forslag om gennemførselsforordning for den fælles mar- kedsordning for frugt og grønt.

Resumé

*Kommissionen forventes at fremsætte forslag til gennemførselsforordning til den fælles mar-
kedsordning for frugt og grønt i løbet af november. Forordningen er en udmøntning af en
række af tiltagene i den netop vedtagne reform af den fælles markedsordning for frugt og
grønt. Reformen medfører, at en række af producentorganisationernes forhold ændres. Især
to tiltag er væsentlige: Krisestyring og kravet om overvågning og evaluering af effektiviteten
af den udbetalte støtte. Hvad angår krisestyring, opstilles nærmere regler for, hvornår og
hvorledes disse tiltag kan tages i brug. Kravene til kontrol, evaluering, rapportering og moni-
tering af producentorganisationernes aktiviteter ændres.*

Baggrund

Forslaget forventes fremsat af Kommissionen i løbet af november 2007.

Gennemførelsesbestemmelserne kan vedtages efter proceduren i artikel 46, stk. 2, i forordning (EF) nr. 2200/96. Kommissionen kan med hjemmel i denne artikel vedtage forslaget efter at have indhentet udtalelse i forvaltningskomitéen for frisk frugt og grønt. Komitéen afgiver sin udtalelse med kvalificeret flertal inden for en frist, som formanden kan fastsætte. Hvis Kommissionens forslag ikke er i overensstemmelse med Komitéens udtalelse meddeles dette omgående Rådet, der så med kvalificeret flertal kan træffe anden afgørelse.

Forslaget er sat på dagsordenen for mødet i forvaltningskomitéen for frisk frugt og grønt den 21. november 2007 med henblik på udtalelse.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Formål og indhold

Det forventede forslag skal ses i forlængelse af den netop vedtagne reform af den fælles mar-
kedsordning for frugt og grønt.

Et af målene med reformen er at styrke og bevare producentorganisationernes centrale rolle i den fælles markedsordning for frugt og grønt, og derved positivt bidrage til en bedre markedsbalance inden for frugt og grønt sektoren. Reformen forsøger at gøre medlemskab af producentorganisationerne mere attraktivt, bl.a. ved at introducere nye foranstaltninger som f.eks. krisestyring. Ligeledes skal driftsprogrammerne gøres mere effektive ved at opstille overordnede rammer for, hvorledes kontrol, evaluering og monitorering af producentorganisationernes aktiviteter skal foregå. Blandt andet skal der udarbejdes en national strategi. Kommissionenes gennemførselsforordning for den fælles markedsordning for frugt og grønt forventes at udstikke følgende regler for disse tiltag:

- **Kriseforebyggelse og –styring:** Der fastsættes regler for hvorledes de forskellige krisestyringsværktøjer skal bruges i praksis, herunder: Grøn høst/undladt høst, høstforsikring, gensidige fonde, salgsfremme og kommunikation, uddannelsesforanstaltninger, tilbagekøb fra markedet og optagelse af banklån. Krisestyring finansieres via producentorganisationernes driftsfonde, som er finansieret af producentorganisationerne og Fællesskabet. En medlemsstat kan beslutte, at en eller flere af krisestyringsforanstaltningerne ikke skal finde sted på deres territorium.

Grøn høst defineres som total høst af ikke handlebare fejlfri produkter på et givet areal, som finder sted før starten af normal høst. Hverken grøn høst eller undladt høst må finde sted i to på hinanden følgende år.

Høstforsikring dækker forsikring af naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold, sygdomme samt skadedyrsangreb. Støtten til høstforsikringer foregår igennem støtte til forsikringspræmierne. Støtten til forsikringspræmierne må ikke virke handelsforvridende. Støtten gives udelukkende til forsikringer, der tegnes af producentorganisationerne som helhed, og ikke til enkelte producenter. Alternativt til høstforsikring kan producentorganisationerne modtage støtte til oprettelse af gensidige fonde, hvor producentorganisationens medlemmer gensidigt forsikrer hinanden.

Salgsfremme og kommunikation som kriseforebyggelse og –styringsforanstaltning må ikke være en del af, men er et supplement til producentorganisationernes øvrige salgsfremme- og kommunikationsaktiviteter.

Angående uddannelsesforanstaltninger overlades det til medlemsstaterne at fastlægge de nærmere retningslinier.

Tilbagetrækning fra markedet består i, at handlebare produkter i tilfælde af kriser trækkes tilbage fra markedet mod kompensation. Herefter bliver produkterne enten destrueret eller uddelt gratis på skoler, alderdomshjem, hospitaler, feriekolonier eller i fængsler.

Optagelse af banklån giver producenterne adgang til store beløb, der kan bruges til akut krisestyring. Producentorganisationen betaler lånet tilbage over flere år med midler fra driftsfondene.

- **Monitering og evaluering:** Kravene både til de nationale strategier og til producentorganisationernes afrapporteringer præciseres, og der opstilles nærmere retningslinjer for, hvorledes producentorganisationernes aktiviteter skal målrettes, evalueres og monitoreres.

Producentorganisationerne skal fremlægge et driftsprogram samt efterfølgende oplyse om mål, fremskridt, problemer i forbindelse med gennemførelsen, effektiviteten af det enkelte tiltag. I det sidste år driftsprogrammet kører, foretages en endelig evaluering.

Monitoreringen og evalueringen vil ske på baggrund af indikatorer, som er fastsat på fællesskabsniveau i gennemførelsesbestemmelserne.

- **Kontrol:** I forbindelse med de øgede krav til monitering og evaluering, ændres kravene til kontrol, således at den bliver mere effektiv.

Andet

I forbindelse med reformen af den fælles markedsordning for frugt og grønt arbejdede Danmark for indførelse af en skolefrugtsordning. Kommissionen er på nuværende tidspunkt ved at udarbejde en konsekvensanalyse af indførelse af en skolefrugtsordning. Indførelse af en skolefrugtsordning er derfor ikke en del af de foreslåede gennemførelsesbestemmelser.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Kommissionen har tidligere oplyst, at den forventer, at reformen stort set vil være neutral for EU's budget.

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget forventes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget skønnes ikke at få samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

Angående de erhvervs-mæssige konsekvenser skønnes forslaget mere præcise krav til producentorganisationerne ikke at øge de administrative byrder for erhvervet.

Høring

§ 2-udvalget (landbrug) er blevet hørt i skriftlig høring den 7. oktober 2007.

Dansk Gartneri oplyser i brev af 9. november 2007, at vedrørende krisestyring er Dansk Gartneri som tidligere fremført af den opfattelse, at denne foranstaltning ikke umiddelbart

ønskes anvendt i Danmark. Foreningen har derfor ingen bemærkninger til de enkelte tiltag i krisestyringsordningen.

Vedrørende monitoring og evaluering er det afgørende for erhvervet, at det i forbindelse med den kommende fastlæggelse af den nationale strategi først og fremmest sikres, at denne bliver så enkel som mulig. Det er desuden væsentligt, at den med hensyn til overordnede mål og aktiviteter tager udgangspunkt i erhvervets nuværende situation og fokuserer på de tiltag, der kan medvirke til at sikre den positive udvikling, som frugt- og grønterhvervet gennemgår i disse år.

Med hensyn til evaluering af producentorganisationernes aktiviteter og virksomhedernes af-rapportering heraf finder Dansk Gartneri det væsentligt, at der findes en enkel og klar model med så få indikatorer som muligt for at undgå yderligere administrative byrder for producent-organisationerne.

Erhvervet har siden indførelsen af den nuværende markedsordning 1. januar 1997 haft stor nytte af EU-støtten til producentorganisationernes driftsprogrammer, og denne har medvirket til den føromtalte positive udvikling i sektoren. Det er vigtigt for erhvervet at mulighederne for, at danske producentorganisationer fortsat kan få andel i EU-støtten ikke forringes, og Dansk Gartneri lægger derfor meget vægt på, at det kommende regelsæt omkring monitoring og evaluering ikke bliver af et sådant omfang, at det vil afholde nuværende og eventuelle kommende producentorganisationer for at opretholde eller søge godkendelse.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at støtte til krisestyring principielt bør undgås. Krisestyring er en del af den netop vedtagne reform af den fælles markedsordning for frugt og grønt. Regeringen arbejder som følge heraf for at begrænse anvendelsen af krisestyring mest muligt, således at krisestyringsinstrumenterne er en erstatning for og ikke et supplement til de eksisterende instrumenter i landbrugspolitikken.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er blandt medlemslandene generel enighed om behov for øget overvågning og evaluering af producentorganisationernes aktiviteter. Der er dog en udbredt skepsis overfor den metode, som er foreslået af Kommissionen, da medlemsstaterne finder, at det bør kunne gøres på en mere enkel og effektiv måde.

Det vurderes blandt de medlemsstater, som påtænker at anvende krisestyring, at forslaget stiller så skrappe krav til gennemførelsen af kriseforanstaltninger, at det i praksis vil være vanskeligt at gennemføre. Holdningen blandt de medlemsstater, som tidligere har været kritiske overfor indførelse af krisestyring, er at anvendelse af krisestyring skal kontrolleres og begrænses.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg.

Forslag til reform af den fælles markedsordning for frugt og grønt har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. juni 2007 forud for Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 11. og 12. juni 2007 jf. samlenotat af 31. maj 2007.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets udvalg for fødevarer, landbrug og fiskeri.